

B. K. Borison

Prvi put zovem

Prevela
Sanja Bošnjak

Laguna

Naslov originala

B. K. Borison

FIRST-TIME CALLER

Copyright © 2025 by B.K. Borison

This edition published by arrangement with Berkley, an imprint of Penguin Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC

Translation copyright © 2026 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za beznadežne romantičare.
A i one nevoljne.*

LjUBAV JE LAŽ.

Barem je tako pisalo na znaku iznad vrata. Bio je krupno ispisan u kurzivu. Srculenca istačkana uz ivice i trag ruža za usne u donjem levom uglu. Izgledao je kao znak koji treba da stoji nakrivo okačen u hodniku srednje škole, a ne da ovako drsko objavljuje propast čovečanstva u vreme jutarnje gužve u kafeu.

Bile su tu i ukrasne trake. Crvene i bele, i visile su sa okačenih korpi u izlogu. Silovito su se uvijale svaki put kad bi neko sa ulice ušao naslanjajući se leđima na njihove žalosne, klonule kolutove čim bi se vrata ponovo zatvorila.

Namrštio sam se na crveni balon sa slovom X ispisanim markerom, koji mi se češao o tek izraslu bradicu dok sam čekao da se Džekson vrati za naš sto. Žena sa torbetinom veličine omanje zemlje tresnula me je u potiljak i skrstio sam ruke na grudima, pružajući noge do polovine prolaza da zaštitim svoj mir. Ako se Džekson uskoro ne vrati, možda ću pojesti slanik. Tražio sam kroasan, dva đevreka i šolju kafe veliku kao moja glava čim smo seli. Da mi nadoknadi to što me je izvukao iz kreveta u ovaj bezbožni sat.

Obično sam preumoran od noćne smene da bih ustajao iz kreveta pre deset. Ali Džekson je zahtevao, a onda mi i zapretio kad nisam popustio pred njegovim zahtevima. Previše me je zapanjio njegov rečnik da bih smislio prikladan izgovor. Za četiri godine koliko smo radili zajedno u radio-stanici, nisam nikad čuo da je povisio glas, a kamoli da mi fizički preti ako ne pristanem da se nađem s njim u malenoj kafe-knjižari dve ulice od njegove kuće.

Budi u Skaldageriju u osam, rekao je. Ili dolazim po tebe.*

Toliko me je zbunila ta skrivena pretnja, da se nisam potrudio ni da pitam kakav se to kafe zove *Skaldageri*. Gusarski brod, možda. Ne i kafe.

Džekson se probio kroz gomilicu koja se gurala da zauzme položaj za šankom i spustio se na stolicu preko puta moje, noseći poslužavnik. Na sebi je imao sivi džemper preko karirane košulje, sa rukavima zavrnutim do podlaktica. Bio je ugađen i uredan, svaka dlaka na svom mestu. Kladim se da je ustao u pet, završio s vežbanjem do šest, i napravio neku svoju hipstersku kafu do sedam. U međuvremenu, obukao sam džemper koji sam pronašao prebačen preko ruba kreveta. Bio sam prilično siguran da negde na sebi imam mrlje od sosa.

Uspeli smo da se dočepamo separea čim smo stigli, iako su mekane fotelje na spratu delovale udobnije, od poda do tavanice okružene policama prepunim polovnih knjiga. *Skaldageri* ne samo da je slavio propast ljubavi; očigledno je imao i ogromnu zbirku knjiga i najbolje krafine u gradu. Šta god krafini** bili.

Džekson mi je uzbuđeno pružio šolju kafe. „Jesi li video znak?“

„Ne možeš ga promašiti ni da hoćeš.“ Ponovo sam podigao pogled prema znaku iznad vrata i ukrasima koji su lebdeli oko njega. „Obezglavljeni kupidoni baš lepo idu uz njega.“

* Engl: *Skullduggery* – prevara, mahinacija, smicalica, podvala, lukavstvo itd. A može da se odnosi i na film, kanadsku horor-komediju snimljenu 1983. (Prim. prev.)

** Kombinacija kroasana i mafina. (Prim. prev.)

Spustio je i ostalo sa poslužavnika. „Ovde se svake godine slavi Dan nezaljubljenih. Mislio sam da bi ti se svidelo.“

Svidelo mi se činilo kao jaka reč za demonske kupidone koji su visili sa tavanice. Kao opčinjen sam zurio u jednog najbližeg nama. Nekako je, usred sveopšteg pokolja, uspeo da zadrži glavu, i njegove oči su me stalno pratile. „Da li se ljudima sviđa... šta god da je ovo?“

„Mislio sam da odgovara tvom raspoloženju.“ Podigao je obrve i pogurao naočare uz nos. „Znaš. Tvoje usrano raspoloženje.“

Kad je Džekson počeo da radi na radiju 101.6 LAJT FM, nije nikad koristio reč *usrano* u opuštenom razgovoru. Verovatno je naše trogodišnje svakovečernje druženje ostavilo trajne posledice.

„Baš pristojno“, progundao sam. Posegao sam za đevrekom, zatim sam se predomislio i ipak odlučio za kroasan. „Jesam li zato ovde? Želiš da razgovaramo o mom raspoloženju?“

„O čemu bismo inače sad razgovarali?“

„Ne znam.“ Gurkao sam peciva. „Mislio sam da želiš da doručuješ. Da proćaskamo. Da radimo ono što rade prijatelji.“

„Zanimljivo je kako se setiš da smo prijatelji kad pokušavaš da se izvučeš iz nečega.“

„Ne izvlačim se“, promumlao sam razdražljivo.

„Izvlačiš se. A ja sam želeo krafina, ali rasprodali su ih pre sat vremena.“

Zavladala je teška tišina. Hteo je da kaže kako bi sad zadovoljno jeo željeno pecivo samo da smo se našli u pola osam kao što je predložio. Pročistio sam grlo i prepolovio svoj kroasan. „Izvinjavam ti se zbog nepojedenog krafina.“

„Prihvatam.“ Zgrabio je ostavljenu polovinu mog kroasana. „Hajde sad da razgovaramo o tome zašto zvučiš kao da ti je duša isisana iz tela svake noći između šest po podne i ponoći kad bi trebalo da deliš ljubavne savete. I moja vremenska prognoza trpi zbog tebe.“

„Tvoja vremenska prognoza ide sasvim dobro“, promrmljao sam. Bio sam prilično uveren da su Džeksonove vesti

o saobraćaju i vremenskim prilikama najslušaniji deo našeg programa. „I ne znam šta da ti kažem. Ponestalo mi je saveta.“ Bio sam samo malo naprednija verzija telefonske sekretarice. Svesna masa koja sluša kako se ljudi emotivno prazne. Posle šest godina vođenja *Talasa ljubavi*, baltimorske telefonske linije za ljubavne savete, otkrio sam da ljudi ne žele da im se govori kako da poprave svoje živote ili da snose odgovornost. Samo žele da slušaju sebe kako govore i opravdaju sopstveni narcisizam.

Takođe žele da se dvadeset šest minuta i trideset dve sekunde žale i na muža, koji ne zna propisno da napuni mašinu za pranje sudova.

Uzdahnuo sam. „Brineš se da će moj stav uticati na emisiju.“

Džekson se namrštio. Sa obe strane usta pojaviše mu se potpuno nove bore. Zbog ovog jednog razgovora sa mnom, ostario je deset godina.

„O, to smo već odavno prevazišli, druže. Znam da utiče na emisiju. Ovaj razgovor je o tebi, Ejdene. Temelj tog prijateljstva na koje voliš da aludiraš, ali veoma retko primenjuješ u praksi.“ Zastao je i počeo se po bradi. „A i Megi je rekla da će te lično isprašiti ako nastavimo da štedimo i tebe i tvoja istančana osećanja.“

Megi, naša šefica u radio-stanici, nikad nije birala reči. „Istina je otkrivena.“ Uzdahnuo sam.

„Ejdene.“ Džekson se nagnuo napred, a mrštenje mu je snuždilo celo lice. „Nazvao si nekog govnetom uživo usred emisije.“

„Zato što je tip zaista bio govno.“ Umočio sam kroasan u kafu. Malo se prelila preko ivice okrnjene šolje na izgrebanu površinu stola. Više je emocija u meni probudila ta prosuta kafa nego ljudi koji su u protekla tri meseca pozivali radio-stanicu. „Uporedio je žene sa *stokom*, Džek.“

Trgao se. „Znam. Ali i ranije si imao takvih poziva.“ Iskrenjeljio sam se, a on je podigao ruke u univerzalnom pokretu *Jebeno iskuliraj*. „Ne kažem da je bio u pravu. Bio je idiot, očigledno, ali uvek si uspevao da izadeš na kraj s takvim ljudima,

nisi...“ Nagnuo se bliže, bacajući pogled preko mog ramena na ljude okupljene oko nas. Snizio je glas. „Nisi se upuštao u veoma kreativne i živopisne tirade šta treba da rade sa svojim mišljenjima. Megi je očekivala poziv od Američke savezne agencije za komunikaciju. Jedini razlog zašto misli da ćemo se možda izvući jeste taj što je već prošlo deset uveče. I ja sam te prekinuo na pola s hitnim izveštajem o vremenskoj prognozi.“

Prekinuo je bio učtiv način da opiše kako je upao u studio, istrgao mi mikrofon, i počeo da priča o sistemima s niskim pritiskom.

Protrljao sam rukom bradu. „Rekao si da nailaze oluje. Nije bilo oluja.“

„Zato što sam lagao“, prosiktao je. „Naterao si me da lažem o vremenu, Ejdene.“

Pokušao sam da se ne nasmejem. Znao sam koliko Džekson ozbiljno shvata svoj posao. Želeo je da radi za Nacionalnu meteorološku službu, ali morao je da odustane od studija i preuzme puno starateljstvo nad svojim mlađim sestrama kad je njegova mama odlučila da se pridruži putujućem bendu usnih harmonika. On je ostao zbog devojčica. Rekao je da su zaslužile neki oslonac u životu.

Zurio je u mene. „Šta se dešava s tobom?“

Nastavio sam da umaćem kroasan u kafu. Nisam znao kako da stanem. „Ne znam.“

„Kratkih si živaca.“

„Da.“

„Razdražljiv.“

„Da.“

„Praskav i hladan.“

„To mi zvuči kao preterivanje, ali naravno.“

Podigao je obrve kao da kaže: *Nazvao si nekog govnetom, zatim si zavitlao šolju za kafu preko prostorije kao da se takmičiš u kvalifikacijama za Olimpijadu.* „Dešava li se nešto s tvojom porodicom?“, pitao je pažljivo. „Je li ti mama...“

„Dobro je“, prekinuo sam ga. „Ona je dobro. Rak je u potpunosti remisiji. Svi su dobro.“ *Dobro* se činilo kao nemoguće pre šest meseci. *Dobro* se činilo kao premala reč za balon olakšanja koji mi je plutao ispod rebara svaki put kad bih pomislio na to koliko sam bio blizu da izgubim mamu. Ponovo. Koliko je bilo jebeno užasno gledati je kako se bori s bolešću. Ponovo.

Pritisnuo sam prstima slepoočnice i pokušao da izbrišem sliku njenog sitnog tela u bolničkom krevetu, žica povezanih za njene ruke i drhtavog osmeha na licu.

Sve je u redu, Ejdene, dušo. Dobro sam.

Odmahnuo sam glavom. Raka više nema. Lekari se nadaju. Raka *više nema*. Nakašljao sam se i pogledao u Džeksona. „Moji roditelji su otišli na putovanje kolima da proslave. Uz obalu. Sve su isplanirali dok se lečila i sad to ostvaruju.“

Stalno su mi slali svoje fotografije ispred oznaka raznih država. Blistavo nasmejani na plaži u Delaveru, umotani u tople jakne s kapuljačom. Iste izlizane bejzbol kape u Njujorku. Mama steže kesu gumenih crvića na grudima ispred polusavijenog znaka u Nju Džerziju, pletena kapa preko kose koja tek što joj izrasta. Lice joj je bilo ozareno neobuzdanom radošću.

„A ti si ljut što to propuštaš? Zato se ponašaš kao magarac?“

Odmahnuo sam glavom. „Ne. Srećan sam zbog njih.“

„Pa šta je onda?“, uporno me je ispitivao. „Šta se dešava s tobom?“

Okrenuo sam šolju s kafom u punom krugu. Sve mi je bilo zbrkano. Bio sam tvrdoglav baš kao što Džekson i misli da jesam. Nisam znao kako da objasnim stravu koju sam osećao svaki put kad bih seo u studio. Taj gust, težak osećaj koji je tonuo kao kamen svaki put kad bih pritisnuo treptavo crveno dugme pomoću koga sam razgovarao sa slušaocima. Osećao sam bol. Odsutnost. Ne znam. Ako su moji roditelji bili slika radosti, onda sam ja bio oličenje egzistencijalne strave. Nekad sam voleo razgovor s ljudima. Slušao sam njihove priče i delio svoje. Tako sam osećao povezanost s njima.

Ali sad sam bio samo... iscrpljen.

„Ne znam“, promrmrljao sam. „Ja se...“ *Mučim*, pomislio sam, uplašen da izgovorim tu reč naglas. Plašio sam se da će tako postati stvarna. Mučio sam se i nisam imao pojma kako da to popravim. Ako se ikako moglo popraviti. Mislim da sam – mislim da je moguće da sam se odljubio od ljubavi, jer me je smlavio preveliki broj beživotnih poziva slušalaca. Smlavile su me usrane okolnosti u koje mi je upala porodica. Činilo mi se da kad god sam se nadao nečemu dobrom, stvarnost bi se snažno isprečila. Nisam više znao kako da se nadam.

Bilo mi je lakše ne nadati se.

Otkinuo sam komad kroasana. „Možda treba da razmislim o nekom drugom poslu.“

Između Džeksonovih obrva pojavila se bora. „Ne veruješ u to.“

Slegao sam ramenima. „Ne znam, čoveče. Donekle.“ Spustio sam laktove na sto. „Čuo si Megi na sastanku zaposlenih. Slušanost emisije je slaba. Sponzorski paketi su mnogo niski. Primamo polovinu nekadašnjih poziva i svaki je...“

„Izazovan?“, predložio je Džekson.

„Jadan“, kažem umesto toga. Bili smo telefonska linija za ljubavne savete bez imalo ljubavi.

Naslonio se na stolicu. „Znam, ali... Megi ima ideje. Smislila je gomilu novih segmenata koji obećavaju. I pokrenula je podkast tako da ljudi mogu da je slušaju kad god žele.“

„Podkast ima četrnaest pretplatnika“, rekao sam mu. „Jedan je moja mama.“

Nasmejao se. „Tri su moje sestre.“

Talasi ljubavi sad već mesecima nisu privlačili pristojnu publiku. Visili smo o koncu.

Vrata kafea se naglo otvoriše i oštar vetar je prohujao između stolova. Ovako blizu luke, kao da smo sedeli usred polarnog vorteksa. Ljudi najbliži vratima uglas su se pobunili, i vrata se opet zalupiše, a zvončići su zazvonili u znak negodovanja.

Kupidon đavolskih očiju ljutito me je gledao, mahnito se njišući napred-nazad. Lukom i strelom me je nišanio tačno između obrva.

Poetski.

„Posao na radiju mi nije nikad bio dugoročni plan“, rekao sam polako. „Možda mi to univerzum govori da treba da radim nešto drugo.“

Džekson se nagnuo preko stola i zgrabio ostatak mog kroasana. Dozvolio sam mu. „Sad veruješ signalima univerzuma? Tip koji se podrugljivo nasmejavao kad mu je Megi predložila da radi malo i horoskope?“

„Pa, horoskopi su smešni.“

Zakolutao je očima. „Tipičan Bik.“

Prešao sam preko toga. „Nešto mora da se promeni.“

Mislim da sam to bio ja.

Neko se gurao iza mene za mesto za pultom i njihovi laktovi su mi se zarivali između lopatica. Gundajući, uvukao sam se dublje u separe. „Jesi li završio sa ispitivanjem u Megino ime? Mogu li sad otići po drugi kroasan?“

Skupio je usta. „Naravno. Reći ću joj da ne znaš šta se dešava, ne znaš hoćeš li se zadržati u emisiji, i ne znaš voliš li uopšte ljude uprkos tome što vodiš najslušaniju gradsku noćnu radio-emisiju.“

„Zvanično najslušaniju“, progundao sam, okrećući polupraznu šolju napred-nazad, nadajući se da će se možda nekim čudom sama napuniti. „Mislim da se sada kotiramo iza emisije javnog servisa. One s mačkama.“

„Mačkice u udarnom terminu?“

„Upravo te.“

Delovao je zbunjeno. „Tu se zaista radi o mačkama?“

Pogledao sam ga. „O čemu bi se drugom radilo, Džek?“

„Mačkica je čudan izraz“, branio se. „I emituje se kasno noću. Ne gledaj me tako.“

Cerekao sam se dok sam ispijao poslednji gutljaj kafe. *Mačkice u udarnom terminu* puštale su isključivo pesme koje su u tekstu imale reč mačka. Ostatak emisije bio je posvećen poređenju rasa i gde pronaći najbolju mačku travu u okolini. Neobično umirujuće.

Video sam im slušanost. Brojke su im bile trostruko veće od naših.

Uzdahnuo sam i klonuo na sedište, za dlaku izbegavši torbicu koja umalo da me udari u potiljak. Gužva se nimalo nije razredila u ovom malenom kafeu otkako smo stigli, i još više ljudi se gurao za pultom da izbegne guste oblake koji su se valjali iznad vode. Galerija na vrhu stepeništa je takođe bila krcata, i ljudi su se smeštali i na pod, sa otvorenim knjigama na krilima.

„Smatraj da si ispunio svoje obaveze“, promumlao sam, gledajući kako nebo napolju postaje metalnosivo. Februar je sumoran mesec u Baltimoru, i mislim da obezglavljeni viseći kupidoni nikome ne pričaju. „Propisno si me izgrdio. I tako dalje, i tako dalje.“

„To nije bila svrha ovog razgovora.“

Znam da nije bila, ali osećao sam se malčice postiđeno kao da jeste. Nisam shvatio da je i neko drugi primetio slabljenje mog oduševljenja, iako očajničko bacanje šolje za kafu nije bilo nešto neprimetno.

„Znam“, rekao sam. Džekson se kao prijatelj verovatno dobrovoljno prijavio da proveriti šta mi je, zato što mu je stalo. *Ta stvar s prijateljstvom*, kao što je prikladno govorio. „Potruđiću se da budem bolji. U pravu si. Možda će nam podcast pomoći. Potruđiću se da razmislim. Da vidim mogu li smisliti nešto novo.“

„Možda da pokušaš i s meditacijom“, predložio je. „Imam aplikaciju koju možeš da isprobaš.“

Zaustio je da kaže još nešto, ali prodorni zvuk sirene za maglu poštedeo me je pojedinosti o njegovoj meditacionoj

rutini. Polovina ljudi u kafeu se narogušila; druga polovina ju je veselo pozdravila. Naš sto je bio podeljen tačno po sredini.

„Šta je to, dođavola?“, viknuo sam preko tog gromoglasnog zvuka i poklopio rukama uši.

„Ako moraju više od dva puta da viknu nečije ime radi preuzimanja porudžbine, puštaju sirenu.“ Nastavio je da meša čaj kao da se nije dešavalo ništa neobično. Kao da je neprijatna sirena bila svakodnevni događaj. Možda i jeste. „Sad kad se sve utiša, siguran sam da će konobarica viknuti to ime ponovo.“

Sa druge strane pulta pojavila se plava kosa. Lice joj je bilo iskrivljeno od blage ozlojeđenosti, i u desnoj ruci je nosila ogromnu šolju ledene kafe. Podigla ju je iznad glave, za dlaku promašivši jednog ćelavog muškarca s nosom zadubljenim u knjigu u mekom povezu.

„Bruks Robinson“, povikala je, a glas joj je bio prodoran gotovo koliko i sirena za maglu. „Imam kafu s mlekom za Bruksa Robinsona.“

Gomila se razdvojila, meškoljila, pomerala. Ljudi skriveni među policama na galeriji provirivali su preko ograde. Čuo se žamor interesovanja. Bruks Robinson je bio važno ime u Baltimoru.

„Zaista misliš da je to on?“, pitao je Džekson. Okrenuo se u separeu da bolje pogleda.

„Sumnjam da najveći igrač treće baze svih vremena uzima kafu s mlekom u utorak ujutru u knjižari koja slavi Dan nezaljubljenih.“

Slegao je ramenima. „Nikad se ne zna.“

Skrstio sam ruke na grudima. „Ako jeste, hajde da ga pitamo želi li da učestvuje u nekadašnjoj najslušanijoj noćnoj radio-emisiji.“

Nasmešeno se okrenuo prema meni. „E to je duh. S malo pozitivnog razmišljanja, možemo promeniti ishod.“

Nisam odgovorio. Ako se ja pitam, sve je već pošlo po zlu.

EJDEN VALENTAJN: Da li se ikad zapitate koji je smisao svega?

POZIVALAC: ... Šta?

EJDEN VALENTAJN: Koji je smisao svega ovoga? Šta radimo? Da li samo lutamo bez cilja? Nadamo se najboljem?

(tišina)

POZIVALAC: Pitao sam treba li češće da kupujem svojoj devojci cveće?

EJDEN VALENTAJN: Cveće umire. Svi umiru.

POZIVALAC: Mislio sam da je ovo ljubavna emisija.